

Husův dům Hvozdnice, 9. července 2017

Kázání, f. Vendula Glancová

Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho a Pána Ježíše Krista

Intr. Ž 145, 1-2;8-11

Chvalozpěv Davidův. Po všechny dny ti chci dobrořečit a tvé jméno chválit navěky a navždy. Hospodin je milostivý, plný slitování, shovívavý a nesmírně milosrdný. Hospodin je ke všem dobrotivý, nade vším, co učinil, se slitovává. Kéž ti vzdají chválu, Hospodine, veškeré tvé skutky, kéž ti tvoji věrní dobrořečí, ať hovoří o tvém slavném kralování, ať promluví o tvé bohatýrské síle.

Píseň, modlitba, čtení Zach 9, 9-10, píseň

Text Mat 11, 25-30

„V ten čas řekl Ježíš: „Velebím tě, Otče, Pane nebes i země, že jsi tyto věci skryl před moudrými a rozumnými, a zjevil jsi je maličkým. Ano, Otče: tak se ti zalíbilo. Všechno je mi dáno od mého Otce; a nikdo nezná Syna než Otec, ani Otce nezná nikdo než Syn – a ten, komu by to Syn chtěl zjevit. Pojdte ke mně, všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi břemeny, a já vám dám odpočinout. Vezměte na sebe mé jho a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorného srdce: a naleznete odpočinutí svým duším. Vždyť mé jho netlačí a břemeno netíží.“

Bratři a sestry, máme před sebou obrazy jisté spoutanosti člověka, které Ježíš rozumí a kterou zná. Sám nesl břemeno svého kříže na Golgotu, kdo jsme viděli film M. Gibsona, známe naturalistické zpracování tohoto tématu, kdy Ježíš pod tíhou břevna několikrát klesá do prachu cesty. V jednu chvíli se objevuje Šimon z Cyrény, který Kristův kříž nemůže unést... Ježíš má tedy s tíhou na vlastních zádech přímou zkušenost. A protože svůj vlastní kříž nenesl jen tak zbůhdarma, ale kvůli nám – aby z nás kříže našich vlastních trápení sejmul – přichází dnes s navržením postupu, jak to udělat, abychom se v životě méně vláčeli s tím, co nás neúnosně zatěžuje, co nás drtí, zašlapává do země, co nemůžeme unést, snést, vydržet....

Zdá se podle textu, že nemůžeme existovat právě bez jisté spoutanosti – bez závazku – jen tak, svobodně ve smyslu absence jakéhokoli korektivu. Nemůžeme být ponechání sami sobě, existovat bez omezení, bez hranic.... Vždy tu je a bude něco, co nás omezí – na vlastním egu, charakteru, potřebách nebo touhách... V textu jde ale o to, JAK a ČÍM se NECHÁME omezovat. Čemu nebo komu jsme životně zavázáni – co nebo kdo je to nebo ten, kdo nás spoutá a spoutává tak, že to zásadním způsobem určí náš život. O tom to dnes je.

Každý z nás, jak tu jsme v naší různosti, máme svou vlastní zkušenost nějaké spoutanosti a životního omezení. Ježíš mluví o tom, že ať je naším břemenem cokoli, můžeme to vyměnit – tzn. odložit to původní a přijmout nové, naprosto jiné. I když se to zdá neuvěřitelné a my žijeme mnoho let, možná celý život s tím, že něčeho nepřijemného se zkrátka nezbavíme, Ježíš dnes říká, že to jde – a u Něj je cokoli možné, jen když se tomu věří – tedy je možné se zbavit i své největší životní zátěže, pokud se jí zbavit chceme – a zaměnit ji za břemeno Kristovo, tedy za závazek Jemu, za spoutanost Jeho zákonem, za korektiv Jeho slova atd.

Bratři a sestry, co jsou naše břemena – co nás v životě spoutává. Všechno tady samozřejmě nevyjmenujeme. Co lidská bytost na tomto světě – to její vlastní, specifická vnitřní zátěž, břemeno, omezení, naše vlastní tíha, které ne a ne se zbavit, i když se snažíme sebevíc... Jak jsme řekli – bez omezení to nikdy nepůjde, jen jde o to, co nás omezuje – čemu dovolíme, aby to mělo zásadní vliv na naši existenci, čím se necháme formovat... Tedy co bude ta forma, jejíž tvar postupem času získáme.... Bude-li to něco, co nám nesevďčí, časem nás takové tvarování doslova pokříví – a původní Boží obraz, ke kterému jsem stvoření, utrpí. Zbyde z nás na konci života jakási karikatura toho, kým nebo čím jsme – ve smyslu stvořenosti – měli být. Necháme-li se ovšem tvarovat něčím, co je krásné, dokonalé a ušlechtilé – a to je Bůh v Ježíši Kristu – dostaneme i my ten nádherný lidský tvar: odrazí se v nás krása Božího záměru, náš život získá Boží podobu, naplníme záměr, který s námi Bůh má, tu původní představu – Boží ideu nás samotných – která tu existovala dřív, než jsme se narodili...

Břemeno, zátěž, to, co nás spoutává – protože jsme to dovolili – a co Ježíš nabízí, že odejme – pokud mu to dovolíme a přijmeme Jeho jho, závazek k Němu – jsou např. tyto vnitřní věci: strach – vina – pocit vlastní nedostatečnosti – špatné svědomí – závist – hněv a vůbec všech 7 hlavních hříchů (chamtivost, obžerství, hněv, závist, lenost, chtíč - kam by v dnešní době měla ještě přibýt závislost jakéhokoli druhu (v době, kdy seznam vznikl, lidstvo tento problém neznalo) – to jsou vnitřní břemena. Mezi vnější patří: nezdravé vztahy – nezdravé politické názory – nezdravé závazky všeho druhu. To všechno jsou záležitosti, které čas od času prožívá každý člověk – a pokud v něčem takovém setráváme velmi dlouho, část života, uvažujeme jistě o tom, jak se takových nepříjemností zbavit. Jistý druh zoufalství nastává tam, kde zjišťujeme, že ať se chceme těchto ničivých sil v životě zbavit jakkoli, nedokážeme to. A naše neschopnost pramení nejčastěji z toho, že tyto věci zabírají značnou část našeho vnitřního prostoru – i vnějšího života – každý člověk závislý na čemkoli ví, jak absolutně určuje objekt závislosti jeho život – tedy to vše zabírá velkou část naší existence – a naše řešení dojde v lepším případě nejdále tam, že se toho všeho CHCEME zbavit. Ale bratři a sestry, POUZE ZBAVIT se břemene nestačí – to nám dnes Ježíš říká. Zbavit se škodlivých břemen nestačí, protože i když se nám podaří zátěž ze života odstranit, nastane obrovské prázdno – které, pokud není zaplněno něčím jiným, zdravým a správným – hrozí, že se nás zahubí: buď prázdnotou, která útočí a vede člověka do depresí a úzkostí, nebo novým ničivým břemenem. (Text o prázdném domě, kam přijde sedm nových duchů, horších, než byl ten první.)

Vždy jsme a budeme něčím a někým spoutáni – břemeno tu je a bude. Nelze se něčeho pouze zbavit – a zůstat s prázdnými rukama, tělem a duší.... To vše potřebuje určitou potravu – určitý korektiv – potřebujeme být tvarováni, korigováni – jinak jsme ponecháni sami sobě své vlastní beztvorosti, v níž se žádné lidské bytosti nemůže nikdy dobře dařit. Ježíš nabízí sebe jako náhradu ve všech těchto situacích. Chceme-li se zbavit strachu – přimkněme se k Němu a přiznejme Jemu samotnému, čeho nebo koho se bojíme – a On nás zvláštním způsobem ubezpečí a ujistí. Jsme-li zatíženi nesnesitelným pocitem viny – ať reálným nebo získaným – předejme tento svůj pocit Kristu – a On nás zbaví všech našich vin, jsme-li k Němu upřímní. Tíží-li nás nějací lidé kolem a nezdravé závazky k nim, předejme to všechno Kristu – a On nás vysoce pravděpodobně jedinečným a neopakovatelným způsobem z těchto nezdravých vazeb vyváže.... Bratři a sestry., dnešní text nás vede k tomu, že existuje jediný způsob, jak se zdravě – trvale – zbavit všeho, co zatěžuje náš život neúměrným, nesnesitelným způsobem: zaměnit všechna tato břemena, závazky, zátěže a problémy za živý, žitý vztah ke Kristu. Vnitřně se přimknout k Němu – a odklonit tak proud svého vnitřního zájmu od nezdravých věcí ke zdravému, plnému životu, k němuž duchovní rovina jednoznačně patří. Nemůžeme se chtít pouze bavit nezdravých věcí v životě – musíme je něčím nahradit, něčím velmi kvalitním, dát svým duším velmi kvalitní potravu namísto něčeho nezdravého. A touto kvalitní potravou je našim duším Bůh sám. Je to Jeho slovo, modlitba, pobyt mezi Jeho lidmi – co má konkrétním způsobem moc měnit naše pouta v dobrovolné závazky něčemu vyššímu, něčemu, co nás přesahuje a dává našemu životu smysl a zdravý řád. Kdo z nás zažil tuto proměnu, ví, o čem je zde řeč.

AMEN

Píseň, ohlášky, modlitba Otče, posláni Řm 8, 9-11;13, požehnání